ŠIMON SIMPLE A PRVNÍ LEKCE V ŠAŠKOVSTVÍ.

Česko-americký přehled.

— V Clevelandu v min. týdnu ukončen byl výroční národní slet srbských Sokolů, při kteréžto příležitosti zvoleni noví úřadníci. — Předsedou zvolen Luka Gerkovič z Gary, Ind.; náměstkem Lazar Krivokapič z Clevelandu; tajemníkem Petr Strajčič z New Yorku a pokladníkem Ilija Tarajlovič z Chicaga. Před ukončením sletu srbští Sokolové zaslali depeši obdivu vládci na Černé Hoře a druhý kabelogram odeslán králi srbskému do Bělehradu. Američtí srbští Sokolové blahořečí v depeších oběma panovníkům ku úspěchům za nedávné války balkánské. O sarajevské tragedii za sjezdu rokováno sic dosti, nicméně telegrafické sympatie do Vídně neposlány. Američtí srbští Sokolové považovali vždy arcivévodu Ferdinanda za nepříznivce slovanské věci a za zavilého škůdce srbského lidu na Balkáně především.

— Při závěrečných 110. slavnostech university Vermont udělil president Benton, dru. Boh. B. Pískovi, známému specialistovi dětských nemocí a profesorovi těchže chorob na universitě Vermont, za jeho výborné služby pro ústav vykonané, za patriotickou práci v zájmu zlepšení kvality mléka v americké metropoli a všestranné zásluhy o pokrok vědy čestný stupeň doktora věd.

— Z Butte, Mont., se sděluje chicagským "Ženským Listům," že tam byla založena česko-slovanská důlní společnost. Jméno její jest Butte Elk Park Mining Co. a jest inkorporována na $1,500,000. Předsedou je Slovák Adam Findorák, tajemníkem a pokladníkem Josef P. Vilk. Mimo nich jsou v ředitelstvu dr. Jan F. Lhotka, J. L. Tomášek, H. G. Souček. Společnost dle oné zprávy je vlastníkem jedné z nejbohatších žil mědi v okolí města Butte.

— V New Yorku z rakouského přistěhovaleckého domu se sděluje, že tam přijeli krajané Jan Černoch a jeho manželka Veronika Černochová, 70 roků a 61 rok stáří. Chtěli jeti ke svým přátelům Karhanovým v Chicagu. Byli však zadrženi pro své stáří a zástupce rakouského domu přistěhovaleckého se krajanů ujal a zaslal apel. Nyní čeká se jedině na afidavit od Karhanových, aby oba dva manželé byli připuštěni. Mají jednak jízdní lístky až na místo a mimo to $75 na hotovosti pro první čas. Jsou úplně zdrávi, aby si zde mohli vydělávat své živobytí. Manželé přijeli z Komšína u Strakonic.

— V min. týdnu nebezpečné zranění v Chicagu utrpěl Michal Anděl, 33-letý dělník, při opravování střechy nad jeho obydlím, když pod ním uklouznul žebřík. Anděl spadl dolů tak nešťastně, že zůstal bezvládně ležeti. Byl dopraven do okresní nemocnice, kde lékaři seznali, že si vykloubil obratel v páteři. Jako očitý svědek neštěstí uveden jest na policejní stanici na Lawndale ave., spoludělník Andělův, Fr. Krysl z č. 4302 31. ulice.

— Chicagský výborný klavírní pedagog a virtuos na klavír a violoncello pan A. V. Černý, a otec virtuosek Milady, nyní provdané Janovské a Zdeňky Černých, vydal se v min. týdnu na výlet do Evropy se svojí dcerou Zdeňkou. Z New Yorku vyjedou lodí Rotterdam. Výletníci navštíví Londýn, Paříž, Švýcary, Italii, Uhry a hlavně ovšem Čechy, kde má p. Černý množství přátel mezi jinými mistra Alfonse Muchu.

— V Avon, O., u 35. zastávky meziměstské dráhy Lake Shore Electric usazený Gustav Pekárek, před nedávnem koupil automobil, v jehož řízení cvičila se paní Pekárková. V min. týdnu jednoho dne a sice záhy ráno přijeli v autu do Clevelandu, kde zastavili se před bytem manželů Karnovských a vzali do auta jejich dvě dítky, 6-letého Arthura a 5-letou Ruth a jeli po Broadway na projížďku. Z Broadway zatočili na vých. 55. ulici. Jeli k Woodland. Auto řídila pí. Pekárková. Když dojeli k nároží Sweeney ave., auto náhle stočilo se z cesty a narazilo na sloup tak prudce, že obě dítky prolétly skleněným štítem. Dopraveny byly emergenčním vozem policie z 6. stanice do nemocnice sv. Alexe, kde shledáno, že Arthur utrpěl 4 palce dlouhou ránu na tváři. Ruth utrpěla 6 palců dlouhou ránu také na pravé tváři. Pekárek raněn v koleně, kdežto jeho manželka vyvázla otřesením a otřesením.

— Z Frank Alta, Kanada došla zpráva, že v dole u Hillcrestu, městečku asi hodinu vzdáleném, udál se 18. června velký výbuch, při němž hodně přes sto horníků přišlo o život. Mezi zahynulými nalézali se též i naši krajané. Byli totiž s horníky, jichž vstoupilo do dolu kolem dvou set a z nichž vrátilo se pouze asi třicet, bratří Václav a Josef Vodhradský. Václav byl tu již čtyři roky a po čas zdržoval se též v Michee, B. C. Jeho bratr, Josef Vodhradský, je tu asi jenom tři čtvrtě roku a čtvrt leta byl ženat. Pocházejí od Kladna z městečka Motyčína. Frank Frech byl tu asi devět měsíců a také pocházel z Kladna. Před nedávnem psal své manželce, že jí co nejdříve pošle peníze na cestu, aby se mohla za ním do Ameriky vydat. Ubohá se toho již nedočká. Zámiš sem přijel asi před šesti měsíci a byl také ženatý. Ostatní horníci jsou rozmanitých národností slovanských, Angličané a Italové.

— V New Yorku odbýval se v úterý min. týdne pohřeb zesnulého, 56 roků starého krajana Jana Pavlíka. Zesnulý rozen byl v Domažlicích, v Americe žil však již asi 50 roků. Jan Pavlík byl nejstarším z cvičících členů a horlivým pracovníkem v řadách Sokolstva. V uznání četných zásluh byl před časem jmenován čestným členem Národní Jednoty Sokolské ve Spoj. Státech. — V Chicagu v úterý m. t. zemřel V. Kotlaba ve stáří 78 let. Narozen byl v Bašilci, kraj Tábor a v Americe dlel 45 roků. — Ve středu m. t. v Chicagu zemřela paní Barbora Hynková. — Dále v Chicagu zemřela paní Anna Sirková ve věku 79 let. Zesnulá paní byla narozena v Cepu na Třeboňsku v Čechách a v Americe dlela plných 48 roků. — V Chicagu po dlouhé a trapné nemoci zemřel ve čtvrtek, dne 2. července 1914, Matěj Dvořák, ve stáří 84 roků. Zesnulý narozen byl v Kloubě u Vodňan v Čechách a v Americe dlel 45 roků. — Dále zemřela tam paní Anna Křivanová a sice ve středu, dne 1. července, 1914, ve stáří 72 roků a 5 měsíců. Narozena byla ve Vouželedě, kraj Plzeňský a v Americe dlela asi 33 roků. — V St. Louis, Mo., zemřel Frank Veselý ve stáří 66 let. Členem Těl. Jed. Sokol byl po 40 roků.

— Z "Orgánu Bratrstva Č. S. P. S." vysvítá, že za červen umřelo 48 členů, nejvíce v Chicagu (14), New Yorku (9) a Clevelandu (7). Jedenatřicet jich bylo pojištěno na obnosy po $1,000, jeden na $750, tři na obnosy po $500 a ostatní na obnosy po $250. Úřadovna vyplatí z přebytku všecky pojistky na $250, $500 a $750 a tři na obnosy po $1000, tak že bratři budou platiti pen na 28 úmrtí. — Jednota čítá 25,571 členů.

— V min. týdnu v Chicagu došlo na 14. a Pauline ul., k osudné srážce. Jistý Josef Perk a jeho bratr James Perk jeli společně na motorcyklu, když náhle srazili se s pouliční karou, jedoucí směrem západním po 14. ul. Josef Perk utrpěl těžké zranění, nebo byla mu rozbita lebka, Jas. Perk má zlomena tři žebra a utrpěl i vnitřní poranění. Motorcykl řídil Josef Perk a ten se pokoušel předjeti káru na Pauline ul. a proto rozjel motor do značné rychlosti. Když pak octnul se na rohu 14. ulice, jela zde kára směrem západním a motorcykl narazil se vší prudkostí na její předek. James Perk mrštěn byl na venkovní stěnu káry s takovou prudkostí, že ostal na místě bez vědomí ležet. Také Josef Perk sřítil se s kola před káru a pozbyl vědomí.

RŮZNÉ ZAJÍMAVOSTI.

— 350-leté jubileum doutníků připadá na letošní rok. Francouz Nicot, vyslanec v Portugalsku, zrobil si 9. května 1564 ze suchých tabákových listů několik "trubek" podle indiánského receptu. Vykouřiv je, shledal, že dobře chutnají a dělají v hlavě příjemnou "republiku," vzdal se vyslanectví, odjel do Paříže, a zřídil tam první tabákovou továrnu doutníkovou. Zásluhou Nicota ujal se ve Francii všeobecně požitek tabáku, nemotorné doutníky záhy ustoupily vkusnějším a kouření potom rozšířilo se po Španělsku, Turecku, Italii a celé ostatní Evropě. Kouření z počátku bylo věcí neobyčejnou, obdiv, úžas i odpor vzbuzující, kterou všecky státy zakazovaly a proti které papež Urban VIII. vydal bulu, jež všecky kuřáky stíhala klethou. Dnes kouří kněží, úředníci dělníci — zkrátka kdo, kdo. A proč?

— Poslední životní moudrost Bjoernsonova. Přítelkyně rodiny norvéžského básníka a jeho ošetřovatelka, pí. Finsenová, uveřejňuje vzpomínky na zesnulého básníka. Ještě krátce před smrtí a i v dobách největších tělesných muk, jež ukládala mu neshojitelná nemoc, kladl si a řešil otázky, jak lze svůj život utvořiti tak, abychom svým bližním pokud možno zpříjemnili pobyt v tomto slzavém údolí. "Nepůsobiti nikomu bolesti" — bylo jeho devisou. "Dříve" — pravil — "pokládal jsem za svou povinnost říci každému a vždycky bezohlednou pravdu, viděl-li jsem, že jde o otázky, které dotýkají se celého lidstva, o těžké omyly nebo velké zločiny. Teď, po tak dlouhém životě, jsem na vahách a ptám se sám sebe úzkostlivě: není lépe mlčeti než mluviti?" — Poslední slova básníkova byla: "Krása, dobro!"

— České studentstvo. V Brně na sjezdu protialkoholním ve školském odboru uvedl zajímavá data p. ředitel Všetečka z Jičína. Ukázal, že žactvo středních škol jičínských (gymnasia, reálky, ústavu učitelského, lycea) za jediný rok utratí zcela zbytečně na pivě přes 20 tisíc korun a prokouří 10,000 korun. V jediném městě vyhazuje zcela bezúčelně středoškolská mládež 30,000 K. — To je číslice ohromující. Taková statistika měla by se provésti i na jiných ústavech středoškolských, a jsme jisti, že závratné číslice o spotřebě alkoholu a promrhaných penězích za kouření, otravování mladých duší, otevřely by mnohému studentu oči.

— Stáří země. Budovati velkolepé hypothesy o stáří, je oblíbeným thematem učenců. Známe dnes velký počet takových výkladů, z nichž některé jsou velmi důmyslně sestaveny. Duky vypočítává stáří země z naplavenin. Z množství naplavenin dnešních veletoků odhaduje stáří země na 200 millionů let. Tento výklad možno přijmouti jedině, když se dokáže stejnoměrné přibývání naplavenin v mořích od počátku vývoje země až po naše časy. Prof. Joby vypočítává stáří země z mořských solí. Tento názor může býti správným, dokáže-li se, že původně byla jen sladká voda a sůl, kterou dnes moře obsahuje, přinesly řeky. Ještě potřebujeme věděti, jak mnoho soli oceány obsahují a v jakém množství ročně jí přibývá. Je-li množství soli, do oceánu přicházející, od pravěku stejné, může býti stáří země dle výpočtu prof. Johyho asi 95 milionů let. — Dle jiné theorie založené na radioaktivním vyzařování nerostů, lze odhadnouti stáří země na 710 až 1025 mil. let. Tato různost v názorech na vývoj a stáří země přivádí nás k přesvědčení, že naše planeta potřebovala k svému vývoji nesmírně dlouhé doby, kterou však bezpečně dosud odhadnouti nelze.

— Brikety z petroleje. Anglická firma F. A. Armstrong vynalezla formování petroleje v pevné brikety, jež umožňují plné využitkování vlastností petroleje jako paliva. K petroleji se totiž přidá kyselina stearinová a alkoholický roztok kaustické sody, čímž vzniká pevná hmota, kterou lze podobně jako mýdlo v libovolném tvaru lisovati. Hmota hoří zvolna a pravidelně a nepodléhá vlivu ovzduší.

— Rossini o jídle. Velký tento mistr byl právě tak nadšeným jedlíkem, jako hudebníkem. Tak dle 'Musik' pravil kdysi Rossini: "Čím jest láska srdci, tím je chuť k jídlu žaludku. Žaludek jest kapelník, který řídí a v činnost uvádí veliký orchester našich náruživostí. Prázdný žaludek zobrazuje ťagot, jak bručí nelibostí, aneb flétnu, jak píští dychtivostí. Plný žaludek naproti tomu jest triangl potěšení, neb buben radosti. Jísti a milovati, zpívati a zažívati — to jsou vpravdě čtyři jednání komické opery, jež se nazývá životem a dny pomíjejí jako pěna láhve šampaňského. Kdo je nechá uplynouti, aniž jich užil, je hotový blázen."

— Tibetská manželství. (Mnohomužství.) Kdežto Mohamedánům, Mormonům a ještě jiným národům a pronárodům zákonem je dovoleno, míti více žen, jest tomu docela opáčně v Tibetu. Tam jest oblíbeným zvykem mít 2 až 3 muže a má-li která peníze, třeba může míti několik mužů za manžely. Mírní Tibeťané vedou za těch okolností velice spokojený život ve společné domácnosti — skorem by tomu nikdo nevěřil. Muži pracují v domácnosti zcela svorně, obchodují společně a co tkne se dětí z takového "králičího" manželství vzešlých, tu rozhoduje žena, kdo je otcem toho kterého děcka. Označený muž pak přebírá na sebe opatrování a starost o svého potomka a má za to tu přednost, že jest děckem tím zdraven jako otec a také ctěn. Dle jiných zpráv však není znám v Tibetu cit otcovství a také děti nemají valné lásky k svým rodičům.

Adolf A. Tenopír,
Český právník.
Úřadovna čís. 1320, roh 14. a William ulice.
Omaha, Nebr. Tel. Doug. 5197.
Veřejný notář.